

ETELÄ-SAVON KORONA-EXIT

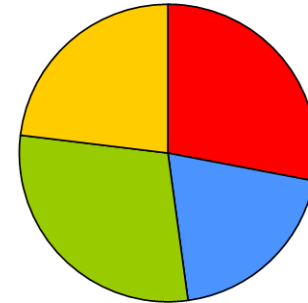
Vesa Kallio
MTK-Etelä-Savo

Tuottajaliitto ETELÄ-SAVO, 2018

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

yhteensä 296,86 milj. € (6 %) *
Osuus koko maan tuloista: 5 %

MAATALOUDEN MYYNTITULOT	28	83,11	■
MAATALOUDEN TULOTUET	20	58,88	■
METSÄTULOT (MAANV.)	29	86,36	■
SIVUANSIOT/LIITÄNNÄISELINKEINOT	23	68,51	■

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

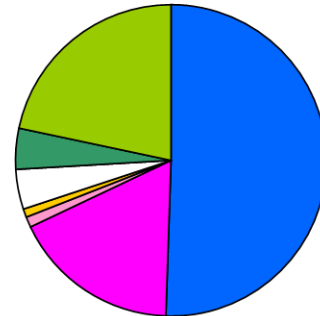
yhteensä 296,86 milj. €
Osuus koko maan tuloista: 5 %

Kuntien lukumäärä 15 kpl
Tilojen lukumäärä 2504 kpl (-2 %)

MAATALOUDEN MYYNTITULOT (brutto, ei sis. alv)

yhteensä 83,11 milj. € (4 %) *
Osuus koko maan tuloista: 4 %

	Tn tai milj. l		Tulot % milj. €
	Tiloja**	Tuotanto	
MAITO	405	108	51 41,99
NAUDANLIHA	222	4 648	17 14,50
SIANLIHA	16	594	1 0,91
MUU LIHA	128	531	1 0,73
KANANMUNAT	6	3 351	4 3,45
VILJAT	585		4 3,53
MUUT KASVIT	1 097		22 18,01
yhteensä	2 459		

** Viljelijän tukihakemuksessa ilmoittaman päätuotantosuunnan mukaan

*(suluissa muutos-% ed. vuoteen)

Korona ja maaseutuelinkeinot

- Viljelijöiden oma terveys.
- Viljelijöiden sairastuessa lomituspalvelujen toimivuus, saatavuus.
- Sairaustapauksissa korvaavan työvoiman saanti.
- Tuotantopanosten saatavuus – ovat osin tuontitavaraa, komponentit.
- Huoltopalvelujen saatavuus – niistäkin osa ulkomailta, mm. Italiasta.
- Työvoimatilanne on edelleen isolta osin arvoitus – riittääkö tekijöitä satokauden loppuun saakka, varsinkin, jos ihmiset pääsevät takaisin töihin ja opiskelemaan – kevään töiden tekeminen ei riitä, mikäli sato jää korjaamatta.
- Elintarvikeketjun toimivuus – teollisuuden pysyttävä käynnissä.

Korona ja maaseutuelinkeinot

- Kuluttajakäyttäytymisen muutos – siirtymä peruselintarvikkeisiin, lisäarvotuotteiden ja arvo-osien kulutus laskenut – heijastuu teollisuuden kannattavuuteen, mikä heijastuu alenemisena tuottajahintoihin.
- Kaupalla on paine edelleen kilpailla hinnoilla, vaikka peruselintarvikkeiden (mm. jauheliha) kannattavuus on koko ketjulle jo nyt heikko – tilanne vain pahenee ja valuu hintojen alenemisena tuottajahintoihin.
- Maatilojen liitännäiselinkeinoista matkailu ja jalostus menettivät asiakkaat – matkailussa nähtävissä toipumista – jalostuksessa ravintoloiden merkitys.

→ **Valtion tukitoimet hitaita ja väliinputoamisen riski suuri.**

→ **Maatalouteen tarjolla lähinnä lisälainaa.**

→ **Satokausi kerran vuodessa – kukaan ei tiedä, millainen kesästä tulee.**

Etelä-Savon korona-exit

- Nopeat vahinkoja vähentävät toimet
- Investointien ja rakennekehityksen turvaaminen
- Elintarvikeviennin edistäminen ja kasvattaminen
- Bioenergian lisääminen
- Kannattavuus ja kilpailukyky
- Riskienhallinta ja omavaraisuus
- Verotus ja sosiaaliturva
- Infrarakentaminen
- Metsätalouden toimenpiteet

Nopeat vahinkoja vähentävät toimet

- Menetysten minimointi
- Vahinkojen nopea korvaaminen
- Maksuvalmiudesta huolehtiminen

Ruoka-alalle pahin isku vasta kesän jälkeen

- ammattikeittiöiden ja food servicen kysyntä romahti
- maitomarkkinoilla raju hintojen lasku
- lihamarkkinoilla arvo-osien myynti sakannut
- kuluttajien ostovoima heikentynyt
- markkinahäiriöitä kaikissa tuotantosunnissa

Nopeat vahinkoja vähentävät toimet

Maaseutu- ja alkutuotantoyritysten korvausraja 100 000 euroon

- markkinoiden supistuminen
- tuotantopanosten saatavuuden häiriintyminen
- muut markkinahäiriöt, jotka vaikuttaneet tuotantoon

Myel –maksut valtion maksettaviksi vuoden 2020 loppuun

Työvoiman turvaaminen

- työttömyysedun säilyttäminen kausityöhön työllistyneille, 1 kk
- palkkatuki 50 prosenttiin, myös lomautetuille
- määräaikainen palkkatuki nuorille, opiskelijoille ja varusmiehille
- työlupakäytäntöihin ja mm. liikkuvuusavustukseen joustoja
- muita työllistämisen helpottamiseen tähtääviä toimenpiteitä

Investoinnit ja rakennemuutoksen turvaaminen

MAKERAN pääomittaminen – avustukset ja valtiontakaukset
- edellytys investointien toteutumiselle

Nuoren viljelijän aloitustuki

- yrittäjätulo- ja koulutusvaatimuksen ajanjakson pidentäminen
- koronan aiheuttaman investointien lykkääntymisen huomiointi
- korona estänyt kouluttautumisen

Joustoja rahoitukseen

- investointituelle jatkoaikaa
- lainojen maksuaikoihin jatkoaikaa

Elintarvikeviennin edistäminen ja kasvattaminen

- kansallinen ruokavientistrategia – kasvutavoitteet yrityksille ja tuottajille
- linjaukset ruokaviennin rahoitukseen ja edistämisen ratkaisuihin
- tuki paikallisen läsnäolon järjestämiseen kohdemaassa
- perustetaan Food From Finland Oy – paikkaa Business Finlandia
- Ruokaviraston vientijaoston rahoituksen varmistaminen – välttämätöntä eläinperäisten tuotteiden viennille kolmansiin maihin, erityisesti pk-yritykset
- UM:n maatalousattaseoiden säilyttäminen ja lisääminen
- Finnairin rahtitoiminnan kehittäminen, erityisesti Aasia

→ **Maakunnalliset toimet vientiin tähtäävien yritysten tukemiseksi.**

Bioenergian tuottaminen

Hallituksen biokaasutyöryhmän esitykset käytäntöön

- kannattavuus – investointikustannukset, lopputuotteen hinta, syötteistä aiheutuvien kustannusten alentaminen
- lupamenettelyjen sujuvoittaminen
- raaka-ainemarkkinoiden luominen – maatalouden sivuvirrat liikkeelle esim. määräaikaisella tuella tai verovähennyksillä

→ **Maakunnalliset toimet bioenergian tuotannon lisäämiseksi.**

Maatalouden kannattavuus ja kilpailukyky

Maatalouspolitiikan rahoituksen turvaaminen – Etelä-Savo: n. 60 miljoonaa euroa

- EU:n budjetti turvattava – maatalous ja maaseudun kehittäminen, tutkimusvarojen lisääminen – kansallisiin tukiin riittävä rahoitus

Investoinnit vastuullisuuteen, laatuun, tuotekehitykseen ja teknologiaan
- sähköisten palvelujen ja markkinapaikkojen luominen – uudet liiketoimintamallit

Elintarvikemarkkinoiden toimivuus ja reiluus – Suomen elintarvikemarkkinalaki vastaamaan UTP-direktiiviä (unfair trading practices)

- mm. sopimuskäytännöt

- kilpailulainsäädännön muutostarve Suomessa

Maatalouden kannattavuus ja kilpailukyky

Alkuperä- ja pakkausmerkinnät

- liha- ja maitotuotteiden lisäksi kaikkiin peruselintarvikkeisiin

Panostukset alan tutkimukseen ja tuotekehitykseen

- koordinaation parantaminen
- EU –rahoituksen parempi hyödyntäminen

Elintarvikepetosten ehkäiseminen

- viranomaisresurssien turvaaminen
- korona –pandemia lisännyt petosten määrää globaalisti

Elintarviketuonnin kriteerien tiukentaminen

- sitoutuminen Pariisin ilmastopöytäkirjaan
- jäljitettävyys – eläinten hyvinvointi

Riskienhallinta ja omavaraisuus

Valkuaisomavaraisuuden vahvistaminen

- eläinten täydennysruokinta – kotimaisuusaste nyt 20 %
- jokainen maa varautuu – saatavuus vaarantuu
- palkokasvit vähentävät riippuvuutta keinolannoitteista

Koulutukseen panostaminen

- luonnonvara-alan riskienhallinta ja kannattavuus

Eläinlääkintäpalvelut

- saatavuus koko maassa
- terveydenhuoltojärjestelmä takaa elintarviketurvallisuutta

Peltojen kasvukunto – vesitalous, kalkitus, maan rakenne -> ympäristö

Verotuksen ja sosiaaliturvan kehittäminen

Kiinteistöveron poistaminen maa- ja metsätalouden, ml. liitännäiset rakennuksilta (vrt. Ruotsi)

- kiinteistöverosta on tullut ns. investointivero
- haittaa kehittämistä, heikentää kannattavuutta eikä anna vastinetta

→ **Kunnissa ymmärryksen kasvattaminen verotuksen dynamiikasta.**

Tasausvarauksen ylärajan poistaminen

- 13 500 euron yläraja poistettava – ei vastaa nykypäivän tarvetta

Maatalouden koneiden ja laitteiden määräaikainen poistojen korotus

- myös ojat, sillat ja rakennukset – aluetalouden ja työllisyyden vahvistaminen

Verotuksen ja sosiaaliturvan kehittäminen

Lomituslain muutostarpeet

- sijaisapuperusteeksi tartuntatautilain mukaiset tilanteet, ml. karanteeni
- tuettu maksullinen 120 -> 250 tuntia – maksun korona-alennus 50 %
- sijaisapumaksu 5 €/tunti
- sijaisapuoikeus myös kasvinviljelytiloille
- vuoden 2020 vuosilomien osalta oikeus siirtää lomiam vuodelle 2021 – lomittajaresurssin turvaaminen sairaus- ja karanteenitilanteissa

Infrarakentaminen

Väyläverkosto – ml. alempi tieverkko ja yksityistiet

- koko verkon liikennöitävyyden varmistaminen
- rahoituksen painopiste perusväylänpidossa ja olemassa olevan verkon kunnan parantamisessa

Määrärahat

- perusväylänpitoon 1,3 mrd. euroa vuodessa
- elvytystoimena 500 milj. euron väyläpaketti
- väyläpaketista 100 milj. euroa yksityisteille

Infrarakentaminen

Kansalaisilla oltava mahdollisuus asumiseen, yrittämiseen ja sujuvaan arkeen koko maassa

- julkinen tuki nopeille kiinteille laajakaistayhteyksille alueille, joilla ei toteudu markkinaehtoisesti operaattoreiden toimesta vuoteen 2025 mennessä
- työllistävä vaikutus, digitaalisuuden edistäminen, hiilineutraaliustavoitteen saavuttaminen
- 200 milj. euroa vuodessa alueille, joille ei synny markkinaehtoisesti 2025

Etätyön perässä maaseudulle

- verotuksen keinot yms.
- vahvistaa elinvoimaa ja palveluiden säilymistä ja uusien syntymistä
- hillitsee asumiskustannusten nousua ja hyödyntää olemassa olevaa infraa

Metsätalouden toimenpiteet

Kansallisen biotalousstrategian uudistaminen

- nykyinen laadittu 2013-2014
- panostuksia osaamisen vahvistamiseen ja innovaatiotoimintaan

EU-politiikkaan vaikuttaminen

- Biotalous mukaan EU-politiikkoihin – ml. puurakentaminen

Investoinnit metsien kasvuun, terveydentilaan ja hiilensidontaan

Metso- ja Helmi –ohjelmien jatkuvuus (metsien monimuotoisuusohjelma, elinympäristöohjelma)

Puunkäytön ja puurakentamisen aktiivinen edistäminen – muut biotuotteet

Muut toimenpiteet

Ravintolasektori

- määräaikainen ulosmyyntilupa miedoilla alle 16 til. % alkoholia sisältäville tuotteille
- viinitiloille ulosmyyntioikeus miedoille likööreille, ml. verkkokauppa
- suomalaisille pienpanimotuotteille etämyyntilupa vuoden 2020 loppuun

Julkiset hankinnat

- tarkasteltava kaikissa tapauksissa elvyttävä vaikutus
- poikkeustilanteessa kyettävä käyttämään poikkeuksellisia kriteerejä
- tarvittaessa vahvaa ohjausta

Kohti parempaa toimintaympäristöä?

1. Maaseutuvaikutusten arviointi osaksi kunnallista ja maakunnallista päätöksentekoa
2. Yritysvaikutusten arviointi osaksi kunnallista ja maakunnallista päätöksentekoa
3. Julkisten hankintojen kehittämisohjelman laatiminen
4. Puurakentamisen kehittämisohjelma – ml. rakentamisen ilmastovaikutusten arviointi
5. Uusiutuvan energian edistämishjelma – biokaasu, aurinko, puu
6. Matkailun maakunnallinen kehittämisohjelma – Saimaa ja muut vesistöt vetovoimatekijöiksi
7. Saavutettavat koulutuspalvelut – Etelä-Savosta houkutteleva maakunta nuorille
8. Osaavan työvoiman saatavuus – uusiin varautuminen nykyistä paremmin.
9. Viranomaistyön koordinaatio – siiloutumisen purkaminen.

**”RUOKA EI
RATKAISE
KAIKKEA,
MUTTA ILMAN
RUOKAA EI
RATKAISTA
MITÄÄN”.
KIITOS!**

25.5.2020

